

Rjøbstæderne og Rjøbenhavn, uden at faae et Ekvivalent fra deres Side i et Bidrag til den fælles Indtagt i Lighed med Tienden. Dernæst siger det ærede Medlem, at Tienden bør afløses med det Samme, og han meddeler os da, at han har lavet et Lovforslag om Tienden. Nu siger jeg: Men hvorfor i al Verden har man, og navnlig da det ærede Medlems Partifæller, — det ærede Medlems Stilling er jo ny — ikke tidligere, da de stode i meget stort Flertal her i Salen — sat deres Forslag ind eller ladet følge med deres Betænkning et Lovforslag om Tiendens Aflysning, men derimod søgt sig tilfredsstillende ved denne Bestemmelse om, at det skulde ske senest 3 Aar efter, hvilket ikke betyder det Samme som, at det absolut skulde være 3 Aar, inden at Lovforslaget skulde fremsættes her. Smidtidigt er det en notorisk Kjendsgjerning, at man fra den Side i Salen har staaet i Stampe i 30 Aar eller i alt Fald i 20 Aar, eller siden man begyndte med denne Sag, uden at føre videre de Bestemmelser, man har paaantet her, og dog mene de Herrer nu at ville fremme Forhandlingerne ved at stille yderligere Vanskeligheder i Veien for Sagen. Det glæder mig, at de Herrer have faaet Leilighed til saaledes at tale imod sig selv om deres egne Indstillinger; det karakteriserer i særegen Grad Nyttens af den Samvirken — jeg vil ikke sige Loyaliteten — som man kan vente fra de Herrer's Side. I Spørgsmaalet under § 16 om, at Offret er forbudt og Offerpligten ophævet, og derpaa Punktum, samstemmer det ærede Medlem for Børninge (H. Holm) med det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Lund). Her er et Punkt i Lovforslaget, som jeg ikke nævnte før, men som jeg har været imod tidligere. Smidtidigt har jeg med mine ærede Medforslagsstillere optaget det, fordi det er vedtaget af Folkethinget, at Præsten kan tage imod de Gaver, som uden nogen Foranledning fra hans Side maatte ydes ham. Dette har jeg tidligere været imod, og jeg indrømmer, at der i Grunden er nogen Uklarhed paa dette Punkt. Jeg har ønsket, at det var blevet ligefrem forbudt, og at den sidste Sætning var bleven ubeladt, saa at Præstens Stilling i den Henseende var bleven som andre Embedsmænds. Ophævelse af Offerpligten og saa Punktum betyder slet ikke Andet end en juridisk Ophævelse af Tilbodelsen for Præsten til at indrive Offer, hvad der faktisk aldrig benyttes. Men efter min Opfattelse have vi, naar Frivillighed i den Grad blev bestaaende, om en Menneskealder den gamle Sædvanlig igen, efter at Statskassen maatte have maattet betale for at faae Offret afløst. Men i alt Fald siger jeg atter, at jeg har været med til med mine ærede Medforslagsstillere at astrykke denne Bestemmelse, som Folkethinget har vedtaget. Men nu ere de Herrer aldeles ikke tilfredse dermed, men gaa imod sig selv. Vi faae at se; den fortsatte Behandling kan jo give Modifikation paa flere

Maader. Det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Rjør) var i Grunden mindre imod et Forsøg paa en Forhandling, han kunde endog saa tænke sig, at man kunde gaa til en Fond, skjøndt han samtidig dog gjerne vilde være med det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) til at behreide Ordføreren for Forslagsstillerne, at han har været med til at forandre Signalerne og var gaaet ind paa en Fond, eller antydet, at jeg havde gjort det. Der er den Forskel paa det ærede Medlem og det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds, at den sidste udtrykkelig sagde, at han havde ladet sig sige, at jeg havde sagt det; men det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds har selv hørt mine Ord, og derfor skulde der ikke saa let komme Misforstaaelse tilstede. Med Hensyn til Fonden skal jeg isørigt villig indrømme det ærede Medlem, at skjøndt han stemte med os hin mindeværdige Nat, som han udtrykte sig, den 27de Marts 1871, ved han meget godt, at han havde ikke stillet Forslag til Forandring i det Forslag, som var indstillet af Udvalget i Forening med den ærede Minister om Kontoen til kirkelige Diemed; denne Sætning om Forandring i denne Affattelse kom fra min ærede Kollega fra Hølstebro (S. Madsen) og mig; men jeg skal ikke negte, at jeg havde ogsaa til Hensigt, ikke blot at holde det friere paa den kirkelige Konto, men ogsaa at komme bort fra Bygprincipet og bort fra, at Alt, hvad der laa imellem 480 og 220 Dr. Byg, rørte man ikke ved. Det var i det Hele et Præstelønningsforslag, som der efter min Mening var overmaade Lidt ved. Maaske jeg nu tør vente, at nogle af de ærede Talere, jeg her har hentydet til, ikke ville savnes ved en fortsat Forhandling af denne Sag, hvad jo ogsaa det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds sagde. Det nytter jo ikke at negte denne Sags Vigtighed, eller at vi skyde den fra os, eller rykke os bort fra en alvorlig Drøftelse, naar den tilbydes os; vi have negtet gjennem de 30 Aar, Rigsdagen har bestaaet, og Høistatens Folket til faae et Kirkeraad, som kunde forhandle om Kirken's Anliggender; vi have hævdet, at navnlig med Hensyn til Alt, hvad der ikke vedkom Kirken's egen indre Kultus, vilde Lovgivningsmagten Ingen taale ved sin Side. Den konstitutionelle Stilling, som Rigsdagen har hævdet og maattet tilkæmpe sig i tidligere Aaringer, da Modstanden var stærkere oppe end nu, skal Rigsdagen efter min Mening ogsaa føle Forpligtelsen af ved netop at behandle den Slags Sager, man har fordret henvist til sig med Ofsendelsen for Die af Folketirke's og Geistlighedens Betydning ogsaa i borgerlig Henseende for hele vort offentlige Liv. Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) forekommer mig i den sidste Tid at komme noget paa Kant med sig selv, — det ser næsten ud, som om det er for at komme paa Kant med Medlemmet for